

La llengua catalana escapçada al batxillerat

ANTONI DALMASES

Les innovacions no sempre signifiquen un avenç. En matèries com l'ensenyament, sotmeses constantment a canvis, giragonses, lleis, decrets i replantejaments, cada vegada que algú vol imposar –el verb és dissortadament exacte!– una novetat, hi sortim perdent. Ara, entre les últimes novetats que arriben amb la nova –fins quan?– ordenació dels estudis de batxillerat, des d'aquest curs 2008-2009, es produeix una tràgica paradoxa: el govern de Catalunya resta hores a l'ensenyament del català. Si això ho haguessin fet «els altres», probablement s'hauria produït una allau de protestes. Però, fet amb sigil, no se n'ha adonat ningú, els diaris gairebé ni n'han parlat i els ciutadans no saben que el seu govern de progrés considera progressista reduir l'ensenyament de l'idioma del país en el batxillerat.

El fet és que ja seria hora que la societat catalana sabés que els estudiants de batxillerat del país tenen només 2 hores setmanals d'estudi de la llengua catalana, en comptes de les 3 hores que tenien fins ara. Aquestes 2 hores setmanals actuals són les mateixes que es dediquen a l'Educació Física, a la Llengua Castellana, a l'assignatura de Ciutadania o a la voluntària de Religió. Per comparar, cal saber que matèries com l'Idioma (generalment anglès) tenen assignades 3 hores setmanals i que les Optatives (Matemàtiques, Biologia, Economia, Química, etc.) en tenen el doble: 4 a la setmana.

Es miri com es miri, per primera vegada d'ençà del restabliment de l'Autonomia, fa trenta anys, es produeix una escapçada que el conseller Maragall raona (?) dient que «en acabar l'ESO tots els ciutadans ja han de saber català». La idea seria bona si fos possible passar dels somnis i desigs a la realitat només dient-ho... Però esdevé terrorífica si pensem que potser és cert que la màxima autoritat educativa del país pensa realment això.

Doncs, per quins motius s'ha produït aquesta retallada? Hi pot haver moltes respostes més serioses que les del

conseller, però tot sembla indicar que es tracta d'adaptar-se a una llei feta en temes restrictius sense plantejar-se'n les conseqüències.

Tothom qui s'hi interessi coneix la difícil situació social que viu la llengua catalana. La majoria d'informes i estudis indiquen que el grau de coneixement de l'idioma dels nois i noies, tant d'ESO com de Batxillerat, és escàs i deficitari; que les seves habilitats lingüístiques, necessàries per a dominar qualsevol dels camps de l'estudi o del coneixement actuals, són minses. I que dia a dia s'incorporen al sistema nouvinguts als quals, si es vol ensenyar l'idioma, cal dedicar-los temps i esforços. Encara més temps i esforços que als autòctons, aquells que abandonen el català amb tanta facilitat i que comencen a sentir-se minoria arreu. Escapçar el temps dedicat a la nostra llengua, privar-ne l'aprofundiment als futurs universitaris, no donar-los els coneixements històrics que forneixen els arguments antiseccionistes, convertir-la en un simple instrument d'ús superficial, sembla apuntar més a una intenció de marginalitzar-la definitivament que no pas de protegir-la, estimant-la i fent-la estimar i respectar, com hauria de fer qui legisla des del país i per al bé del país. Més encara si es pensa que els temaris a preparar per a la Selectivitat són els mateixos, amb la qual cosa es genera una antipatia per aquesta imposició que va en contra de l'esperit del que és aprendre i treballar un idioma, perquè aquest nostre sembla que només serveixi per a examinar-se'n.

Els professors de llengua catalana dels centres d'ensenyament veiem, doncs, com el desprestigi de la llengua és el principi del desprestigi de la nostra cultura: ¿voldran els nouvinguts aprendre i integrar-se en una llengua de segona, que poca gent domina? Interrogants de resposta evident com aquest, fan que els professors dels instituts ens trobem sols davant una realitat que a poc a poc ens va deixant sense argu-

ments, fins i tot davant els companys de treball, més encara si pensem que s'està creant una animadversió generalitzada, ja que, amb el dèficit de domini de les llengües cooficials, hi ha qui ja comença a argumentar que això passa per mantenir el català i no admetre que en espanyol ens entendríem tots sense tants problemes i podríem estudiar bé aquell idioma durant les 4 hores setmanals que ara ens repartim. A tot això s'hi pot afegir el detall gairebé burlesc de pretendre que alumnes sense coneixements gramaticals ni estructures sintàctiques hagin d'aprendre l'anglès, considerat, aquest sí, un idioma que mereix ser estudiat 3 hores a la setmana.

Tot plegat, doncs, és massa greu i massa trist perquè la societat catalana resti en silenci veient com els seus futurs universitaris tenen un domini deficient de la llengua i que acabi admetent, per tant, que l'alta cultura que aquests futurs científics, tècnics, investigadors, escriptors i professionals de tots els àmbits no es pugui fer en català, perquè els idiomes importants són els altres, els que han après bé i els que dominen perquè són aquells en què han estudiat les seves especialitats.

La norma ja s'està duent a terme. Fem tard, perquè en aquest curs 2008-2009 ja hi ha tota una promoció d'estudiants que pateixen aquesta bàrbara arbitriarietat, que el curs vinent s'imposarà a tothom. I ningú no diu res; i ningú no sembla adonar-se'n. Nosaltres sols no evitarem el mal. Volem creure que, els qui poden, hi faran alguna cosa. ♦

Els primers guies turístics de Roma que parlen català

RomaQui

www.romaqui.com

Visites guiades per a grups
Visites guiades per a individuals
Visites guiades per les escoles

Descobreix Roma en català!

romaquicat@romaqui.com